EUROOPA PARLAMENT

2004 *2009*

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

ESIALGNE
2003/0043(CNS)

9.11.2004

*

RAPORTI PROJEKT

nõukogu otsuse ettepaneku kohta, mis käsitleb Euroopa Ühenduse ja Sri Lanka Demokraatliku Sotsialistliku Vabariigi vahel ebaseaduslikult riigis viibivate isikute tagasivõtmise kokkuleppe sõlmimist
(SEC(2003)0255 – 10666/2003 – 12383/2004 – C6-0070/2004 – 2003/0043(CNS))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Ewa Klamt

Kasutatud tähised

*	nõuandemenetlus *häälteenamus*
**I	koostöömenetlus (esimene lugemine) *häälteenamus*
**II	koostöömenetlus (teine lugemine) *häälteenamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi koosseisu enamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks*
***	nõusolekumenetlus *parlamendi koosseisu enamus v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ja ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel*
***I	kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine) *häälteenamus*
***II	kaasotsustamismenetlus (teine lugemine) *häälteenamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi koosseisu enamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks*
***III	kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine) *häälteenamus ühise seisukoha heakskiitmiseks*

(Antud menetlus põhineb Euroopa Komisjoni poolt ette pandud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud tekstide kohta esitatud muudatusettepanekud

Parlamendi muudatusettepanekutes tõstetakse muudetud tekst esile ***paksus kaldkirjas***. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud tehnilistele osakondadele ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselgelt valed või puuduvad lõigud mõnes tõlkeversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul tuleb saada vastavate tehniliste osakondade nõusolek.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT . 5

SELETUSKIRI..... 6

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

nõukogu otsuse ettepaneku kohta, mis käsitleb Euroopa Ühenduse ja Sri Lanka Demokraatliku Sotsialistliku Vabariigi vahel ebaseaduslikult riigis viibivate isikute tagasivõtmise kokkuleppe sõlmimist
(SEC(2003)0255 10666/2003 -12383/2004 – C6-0070/2004 – 2003/0043(CNS))

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse nõukogu otsuse ettepanekut (SEC(2003)0255, 10666/2003 ja 12383/2004)[1];

– võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 63 lõike 3 punkti b ja artikli 300 esimese alalõigu teist lauset;

– võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 300 lõike 3 esimest alalõiku, mille alusel nõukogu konsulteeris parlamendiga (C6-0070/2004);

– võttes arvesse kodukorra artiklit 51 ja artikli 83 lõiget 7;

– võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning välisasjade komisjoni ja arengukomisjoni arvamusi (A6-0000/2004);

1. kiidab kokkuleppe sõlmimise heaks;

4. teeb presidendile ülesandeks edastada parlamendi seisukoht nõukogule ja Euroopa Komisjonile ning liikmesriikide ja Sri Lanka Demokraatliku Sotsialistliku Vabariigi valitsustele ja parlamentidele.

[1] ELT C ... / ELTs seni avaldamata.

SELETUSKIRI

Sri Lankaga isikute tagasivõtmise kokkuleppe sõlmimise poliitiline ja õiguslik taust

Euroopa Ühenduse ja Sri Lanka valitsuse vahel sõlmitav isikute tagasivõtmise kokkulepe on kolmas Euroopa Ühenduse ja mitteliikmesriigi vahel läbirääkitud ja sõlmitav isikute tagasivõtmise kokkulepe.

Seda tüüpi kokkulepped on osa laiemast ebaseadusliku sisserändega võitluse strateegiast, mis lepiti kokku Tampere (15.–16. oktoober 1999), Laekeni (14.–15. detsember 2001), Sevilla (21.–22. juuni 2002) ja Thessaloniki (19.–20. juuni 2003) tippkohtumistel ning mis kanti nõukogu 28. veebruari 2002 tegevusplaani.

Seni on nõukogu EÜ asutamislepingu artikli 63 lõike 3 punkti b kohaste ühenduse uute volituste alusel volitanud Euroopa Komisjoni pidama läbirääkimisi ühenduse isikute tagasivõtmise kokkulepete üle 11 kolmanda riigi või üksusega: Maroko, Sri Lanka, Venemaa, Pakistani (september 2000), Hong Kongi, Macao (mai 2001), Ukraina (juuni 2002), Albaania, Alžeeria, Hiina ja Türgiga (november 2002).

Tänaseks on läbirääkimised lõpetatud nelja riigiga: Hong Kongi (november 2001), Macao (oktoober 2002), Sri Lanka (mai 2002) ning Albaaniaga (november 2003).

Kokkulepped Hong Kongi ja Macaoga jõustusid juba vastavalt 1. märtsil 2004 ja 1. juunil 2004. Kokkulepped Sri Lanka ja Albaaniaga jõustuvad arvatavasti 2005. aastal.

Lisaks isikute tagasivõtmise kokkulepetele kiideti heaks isikute tagasivõtmist puudutavate standardsete punktide lisamine ELi poolt assotsiatsiooni- või koostöölepingutesse. Kõige olulisem on Cotonou kokkulepe, mille allkirjastasid 2000. aastal 77 AKV-riiki. Selle artikkel 13 näeb ette AKV-riikide ja ELi riikide poolt nende kodanike tagasivõtmise, kes asuvad ebaseaduslikult teise "piirkonna" riigis.

Vastavalt nõukogu 1999. aasta lõpus esitatud soovile kavatseb Euroopa Komisjon jätkata isikute tagasivõtmist puudutavate standardsete punktide lisamist kõikidesse tulevastesse assotsiatsiooni- ja koostöölepingutesse. Need punktid pole tegelikud isikute tagasivõtmise kokkulepped, vaid nende eesmärk on üksnes panna lepingupooltele kohustus võtta tagasi nende endi kodanikke, kolmandate riikide kodanikke ja kodakondsuseta isikuid. Taolistel puhkudel sätestatakse rakendussätted rakenduslikes kokkulepetes, mis sõlmitakse kahepoolselt ühenduse või liikmesriigi poolt.

Nõukogu, nõustudes nende punktidega, avaldas arvamust, et need tuleb lisada kõikidesse tulevastesse ühenduse kokkulepetesse.

Alates 1996. aastast on isikute tagasivõtmise punktid lisatud muuhulgas Alžeeria, Horvaatia, Egiptuse, Jordaania, Liibanoni, Makedoonia ja mõne endise NSVLi vabariigiga sõlmitud kokkulepetesse.

Kokkulepe Sri Lankaga

Euroopa Komisjon sai volitused läbirääkimiste pidamiseks septembris 2000. Kokkuleppe teksti projekt edastati ametlikult Sri Lankale aprillis 2001. Pärast kahte ametlikku läbirääkimiste vooru, mis toimusid juulis 2001 Brüsselis ja märtsis 2002 Colombos, parafraseeriti lõplik kokkuleppe tekst mais 2002 Brüsselis. Märtsis 2003 kiitis Euroopa Komisjon ametlikult ettepaneku heaks. Pärast Hollandi poolsete parlamentaarsete eritingimuste seadmist võttis nõukogu novembris 2003 vastu otsuse kokkuleppe allkirjastamise kohta.

Euroopa Parlamendi seisukoht

Läbirääkimised isikute tagasivõtmise kokkulepete üle kulgevad raskustega, eriti seetõttu, et Euroopa Liidul pole midagi kokkulepete eest vastu pakkuda.

Euroopa Komisjon on korduvalt rõhutanud, et mitteliikmesriikidega nende kodanike teistest riikidest tagasivõtmise kokkulepete saavutamiseks tuleb neile midagi vastu pakkuda. Euroopa Komisjon rõhutas oma teatises isikute tagasivõtmise ELi ühise poliitika kohta parlamendile vajadust tegeleda selle küsimusega palju laiaulatuslikumalt. Parlament nõustub eriti ettepanekuga võtta meetmeid, et julgustada kolmandaid riike allkirjastama taolisi kokkuleppeid, nagu on näiteks kokkulepe viisatingimuste lihtsustamise kohta.

Kehtivate lepingute alusel on Euroopa Parlament isikute tagasivõtmise kokkulepetega seotud ainult nõuandemenetluse kaudu, ning pärast kokkuleppe sõlmimist pole ei kokkuleppele ega ühelegi sellele lisatud võimalikule protokollile võimalik esitada muudatusettepanekuid. Parlament saab ainult anda oma arvamuse, kiites kokkuleppe heaks või selle tagasi lükates. Raportöör tervitab asjaolu, et põhiseaduse lepingu eelnõu artikkel III-325 annab Euroopa Parlamendile nõusoleku andmise õiguse nende lepingute suhtes, mis käsitlevad valdkondi, mille puhul kohaldatakse õigusloomealast menetlust ehk kaasotsustamismenetlust, ning seetõttu annab nõusoleku andmise õiguse ka isikute tagasivõtmise kokkulepete suhtes.